

jistě alespoň u lidu československého, a bylo by proto nesnadno vzbudit tu zájem a opatření finanční podporu podniku, který by sídlil ve Vídni. Ale i pro Němce, kteří sídlí v nástupnických státech, by podobná škola ve Vídni sotva měla zvláštní přitažlivost, neboť jejich zájmu v tomto oboru asi úplně postačují obdobné ústavy, které již existují v německé říši.

Z judikatury nejv. správního soudu.

Pensijní pojištění.

(Sděluje min. r. dr. B. Wellek.)

Nález nejvyššího správního soudu o pojistné povinnosti báňských střelců.

Nálezem ze dne 17. X. 1923, č. 17.484/25 zrušil nejvyšší správní soud rozhodnutí ministerstva sociální péče, kterým byli báňští střelci kamenouhelných dolů vítkovického horního a hutního těžářstva Josef Halška a druzi uznáni podle pens. zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., pens. pojištěnými povinnými. — Nejvyšší správní soud vyslovil v důvodech tyto zásady:

1. Není vadou řízení, že si žalovaný úřad nevyžádal v tomto případě dobrého zdání horního úřadu, neboť zákon o pensijním pojištění neobsahuje předpisu, jenž by úřady rozhodující o otázce pojistné povinnosti vázal, aby před vydáním rozhodnutí vyžadovaly si dobrého zdání úřadu jiného aneb jednaly s ním v dohodě.

2. Nejvyšší správní soud nepokládá činnost báňských střelců — podle skutkové podstaty naříkaného rozhodnutí nikterak nepopírané — za převážně duševní, ježto úkony střelců v rozhodnutí popsané neliší se ve své podstatě od povahy práce konané pouhými dělníky z pojistné povinnosti vyňatými.

Že střelci jsou v nepřetržitém duševním napětí, ježto činnost jejich vyžaduje neobyčejné opatrnosti a rozvahy, není známkou, jež by charakterisovala práci povahy převážně duševní na rozdíl od práce vykonávané dělníky, učni, nádeníky a j. podle odst. 1. § 1. z pojistné povinnosti vyjmutými.

Rovněž jest nerozhodným moment odpovědnosti a absolvování střeleckého kursu, pouze empirickým způsobem konaného.

Odpovědností vůči svému zaměstnavateli za řádný výkon práce není vázán toliko zaměstnanec duševně pracující, nýbrž i dělník pojistné povinnosti nepodrobený, neboť zanedbává-li trvale dělník povinnosti své, může býti podle § 82. živnostenského řádu propuštěn bez výpovědi.

Také úkony, kterými střelci kontrolují, zdali jsou splněny podmínky přípustnosti střelecké práce, neliší se činnost střelců ve své podstatě od povahy práce, konané dělníky z pojistné povinnosti vyňatými, neboť zjišťují prostými smysly předpoklady řádného konání střelné práce a, zapisující do záznamů výsledek odpálené rány a počet přijatých a spotřebovaných nábojů, dané skutečnosti.

3. Zkoumání práce jinými osobami již vykonané a dohled k zachovávání závodních předpisů při jízdě mužstva do jámy a z jámy, nelze považovati za činnost dozorců, poněvadž není hlavním zaměstnáním střelců, jakým jest činnost důlních, lezců atd., jichž činnost se v podstatě vyčerpává v tom, že přímo dozírají k jiným osobám pracujícím, aby práce své řádně konaly.

4. Z okolnosti, že osoby, konající práce podřízené, jsou podle § 1., odst. 1., z pojištění vyňaty, nelze ještě a contrario dedukovati, že podroben jest pojistné povinnosti každý, kdo nekoná práci podřízených.

*

Nálezy nejvyššího správního soudu o pojistné povinnosti montérů, sestavujících stroje.

Nálezy ze dne 17. října 1923, č. 17.482/23,

nálezy ze dne 17. října 1923, č. 17.483/23 a

nálezy ze dne 1. prosince 1923, č. 17.732/23

zrušil nejvyšší správní soud rozhodnutí ministerstva sociální péče, kterými byli montéři, sestavující stroje, uznáni podle pensijního zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., pens. pojištěním povinnými.

Nejvyšší správní soud vyslovil v důvodech souhlasně tyto zásady:

1. Kvalifikuje-li naříkané rozhodnutí činnost dotyčných zřízenců, pokud jde o sestavování parních strojů a uvádění jich v chod, za práci převážně duševní, činí tak patrně vzhledem k tomu, že konají práce ty samostatně a podle plánů (výkresů) a kusových listin. Žádný z těchto momentů však neodlišuje práci tuto v její podstatě od povahy práce konané dělníky, kteří podle ustanovení § 1., odst. 1., jsou z pojistné povinnosti vyňati. Momenty ty povahy práce té jako práce manuální nemění.

2. Nejvyšší správní soud neshledal ani, že by uvedení zaměstnanci byli činní v zaměstnání zakládajícím pojistnou povinnost z důvodů, že pravidelně dozírají k pracím osob jiných.

Jak z výpočtu osob jmenovaných příkladně v § 1., odst. 2., lit. a), vyplývá, má tu zákon na mysli ony zaměstnance, jichž činnost se v podstatě vyčerpává tím, že dozírají k osobám jiným, aby tyto konaly práce jim přikázané tak, jak je řádně podle konkrétního případu konati mají, jako na př. dílovedoucí, stavbyvedoucí atd.

Podstata činnosti montérů v daném případě pozůstává však v tom, že sestavují mimo továrnu na montáži podle výkresů stroje, a že při tom jednotlivé součástky, jež dobře se k sobě nehodí, opravují. Na této povaze činnosti jejich, jež je, jak svrchu dovozeno, činností dělníků, nemění ničeho okolnost, že dáno jim k ruce několik pomocných sil, jimž různé práce přikazují, a že hledí k tomu, aby práce jejich účelu svému vyhovovala. Neboť právě činnost jejich nevyčerpává se v podstatě tímto dozorem. Naopak dozor ten má jen za účel, aby oni sami svou práci, sestavování strojů za pomoci a součinnosti osob jim k ruce daných, mohli řádně vykonati. Nelze je proto považovati za zaměstnance, již k pracím jiných osob pravidelně dozírají, jak to na mysli má § 1., odst. 2., lit. a) pensijního zákona.

Nález ze dne 5. června 1923, č. 9883/23, týkající se náhradních smluv velkostatkáře Ferdinanda Zdenka Lobkowicze v Bilíně a dra Maxe Lobkowicze:

Stížnost zamítnuta jako bezdůvodna.

Pensijní zákon ze dne 5. února 1920, čís. 89 Sb. z. a n., neměl jen na mysli zabrániti uznání nových smluv náhradních, nýbrž prohlásil za nepřipustné i další trvání náhradních smluv již uznaných. Námitka, že ustanovení § 65. cit. zákona odporuje čl. 109. ústavní listiny, jest nepřipustna, protože zákon řádně vyhlášený váže i Nejvyšší správní soud. Ustanovení o pravidelném pojistně-technickém zkoumání fondu a o opatření k sanaci případného schodku musí býti výslovně obsaženo v textu náhradní smlou-